

Date:18.11.2019

Time:2 ½ hours

Total Marks: 75

- Note: 1) All questions are compulsory
2) Figures to right indicate full marks.

Q.1. A) Write the correct words in the space (Any Eight) (08)

- 1) The Portuguese invaded Goa in the ----- century. (17th, 16th, 18th)
- 2) According to the 2011 census, the number of women per thousand in India is ----- (960,910,940)
- 3) In the Indian Constitution, the name of the tribal community is ----- (Scheduled Tribes, Scheduled Castes, Wandering Tribes).
- 4) ----- Untouchability Prevention Act is very important in the history of India (1865, 1955, 1947).
- 5) A mentally retarded person is ----- able to think. (able, unable, sensible)
- 6) ----- amendment of the Constitution included 'compulsory education for children up to 14 years' (83rd, 86th, 88th).
- 7) It is the----- duty of every citizen to try to create social peace in the country. (optional, secondary, basic)
- 8) The media should have a ----- role about women. (negative, positive, antagonistic)
- 9) -----is the defect in spinal cord.(spina bifida, neural, hypermetropia)
- 10) ----- disease can cause a person to become orthopedic (cancer, tuberculosis, jaws).

Q.1. B) State whether the following statements are True or False (any seven) (07)

- 1) India has inherited the oldest civilization.
- 2) The state of Maharashtra came into being on 1950
- 3) The concepts of race and character are different.
- 4) Devdasi is an indecent practice.
- 5) Indian woman has no right to divorce.
- 6) According to Article 17 of the Constitution, the practice of untouchability has been abolished.
- 7) To achieve common goals, there is no exchange of ideas among the members of the group.
- 8) Tolerance encourages others to co-operate.
- 9) The purpose of the court is to follow by democracy.
- 10) Muhammad Paigambar is a Prophet of Islam.

Q.2. A) Write down the characteristics of Indian culture and discuss it in detail. (15)
(OR)

India is a country of villages. Comment on this statement.

Q.3. A) Comment on the problems of women in India. (15)
(OR)

B) Explain and discuss what types of mental illness are considered physical and biological.

Q.4) A) Explain and discuss what are the measures to eliminate Communalism. (15)
(OR)

B) Explain the importance of Indian Constitution in detail.

- Q.5) A) Discuss the characteristics of Indian political system and discuss them. (15)
(OR)
B) Write short notes on any three of the following:
i) City Council
ii) Preamble
iii) Territorialism
iv) The importance of the group
v) Elections

मराठी रूपांतर

- सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्रश्न १. अ रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.(कोणतेही आठ) (८)
१) पोर्तुगीजानी गोव्यावर .शतकात आक्रमण केले ---- (१७ व्याव्या १६,,१८ व्या)
२) २०११च्या जनगणनेनुसार भारतातील दर हजारी स्त्रियांचे प्रमाण -----इतके आहे.
(९६०,९१०,९४०)
३) भारतीय राज्यघटनेत आदिवासी समाजाचा उल्लेख-----असा आहे.
(अनुसूचित जमाती,अनुसूचित जाती,भटक्या जमाती)
४) भारताच्या इतिहासातील-----अस्पृश्यता प्रतिबंध हा कायदा अतिशय महत्त्वाचा आहे.
(१८६५चा, १९५५चा, १९४७ चा)
५) मानसिकदृष्ट्या विकलांग व्यक्ती विचार करण्यास-----असते. (समर्थ,असमर्थ,समंजस)
६) वर्षेपर्यंतच्या मुलामुलींना सक्तीचे शिक्षण १४‘ घटनादुरुस्तीमध्ये-----’ या बाबीचा समावेश
करण्यात आला. ८३व्या), ८६व्या, ८८व्या ()
७) देशात सामाजिक शांतता निर्माणकरण्यासाठी प्रयत्न करणे हे प्रत्येक नागरिकाचे -----
.कर्तव्य आहे(वैकल्पिक, दुय्यम, मूलभूत)
८) प्रसारमाध्यमांची स्त्रियांविषयी भूमिका----- असावी.
(नकारात्मक, सकारात्मक, विरोधकाची)
९) ----- हा दोष पाठीच्या कण्यामध्ये असतो. (स्पायना बायफिडा, न्यूरल, हायपरमेट्रोपिया)
१०) .या रोगामुळे व्यक्ती अस्थिरोग विकलांग बनू शकते ----- (कर्क, क्षय, कावीळ)

- प्रश्न १. ब खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत ते सांगा. (कोणतेही सात) (७)
१) भारताला सर्वात प्राचीन संस्कृतीचा वारसा लाभला आहे.
२) महाराष्ट्र राज्य १९५० रोजी अस्तित्वात आले.
३) जाती व वर्ण या संकल्पना भिन्न आहेत.
४) देवदासी ही अनिष्ट प्रथा आहे.

- ५) भारतीय स्त्रीला घटस्फोटाचा अधिकार नाही.
- ६) संविधानातील कलम १७ नुसार अस्पृश्यता ही प्रथा बंद करण्यात आली आहे.
- ७) समान ध्येय साध्य करण्यासाठी गटातील सदस्यांमध्ये विचारांची देवाण-घेवाण होत नाही.
- ८) सहिष्णुता इतरांना सहकार्य करण्यास प्रवृत्त करते.
- ९) लोकशाहीचे पालन करणे हे न्यायालयाचे उद्दिष्ट आहे.
- १०) महमंद पैगंबर हे इस्लाम धर्माचे प्रेषित आहेत.

- प्रश्न २. अ) भारतीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये लिहा व सविस्तर चर्चा करा. (१५)
किंवा
ब) भारत हा खेड्यांचा देश आहे.या विधानाची साधार चर्चा करा.
- प्रश्न ३. अ) भारतामधील स्त्रियांच्या समस्यांवर टिप्पणी करा. (१५)
किंवा
ब) शारीरिक व जैविक स्वरूपावरून मतिमंदतेचे प्रकार कोणते मानले जातात ते सांगा व चर्चा करा.
- प्रश्न ४. अ) जमातवादाचे निर्मूलन करण्याचे उपाय कोणते ते सांगा व चर्चा करा. (१५)
किंवा
ब) भारतीय राज्यघटनेचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्रश्न ५. अ) भारतीय राजकीय पद्धतीची वैशिष्ट्ये सांगून त्यांची चर्चा करा. (१५)
किंवा
- प्रश्न ५. ब) टीपा लिहा.(कोणत्याही तीन)
अ) नगर परिषद
ब) उद्देशिका
क) प्रदेशवाद
ड) गटाचे महत्त्व
इ) निवडणूका
